

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (jogelőd: Országgyűlési Biztosok Hivatala) fejezet hatáskörébe az alapvető jogok biztosa, két helyettese, valamint hivataluk tevékenysége tartozik.

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény az Alaptörvény 30. cikk (5) bekezdése alapján, az alapvető jogok hatékony, egységes szemléletű és minél teljesebb védelmének megteremtése érdekében – figyelemmel az elmúlt tizenöt év tapasztalataira és az ombudsman típusú jogvédelemben nemzetközi színtereken is megfigyelhető folyamatokra – új és egységes ombudsmani rendszert alakított ki. Az új rendszer jobban szolgálja az államhatalom önellenőrző mechanizmusai fogyatékoságainak kiküszöbölését, az alapvető jogok védelmét szolgáló garanciákat, valamint a parlament ellenőrző funkciója gyakorlásának valóban hatékony eszközévé válhat.

A törvény végrehajtásához – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvénnyel összefüggő, az adatvédelmi hatóság létrehozásához kapcsolódó szervezet-átalakítással összehangoltan – szükséges a jogelőd Országgyűlési Biztos Hivatalának átalakítása.

Az adatvédelmi biztos hatáskörei az újonnan felállítandó Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (I. fejezet 21. cím) kerülnek át. Az adatvédelmi biztos által az Országgyűlési Biztos Hivatalában foglalkoztatott személyek száma (49 fő), és az adatvédelmi biztos működésének a 2011. évre jutó, az Országgyűlési Biztos Hivatala költségvetéséből arányosított költsége (362,4 millió forint) 2012-től az alapvető jogok biztosa helyett az új hatóságnál jelentkeznek.

A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2012-ben

Millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Engedélyezett létszám (fő)
Költségvetési szervek				
1. cím Alapvető Jogok Biztosának Hivatala	1.200,9	0	1.200,9	139

Az új törvény az eddigi feladatok mellé újakat is rendelt. Ezek alapján az alapvető jogok biztosa ellátja a nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettségnek megfelelően az abban szabályozott nemzeti mechanizmus (OPCAT) feladatait, megjelöl olyan társadalmi csoportokat, amelyek alapvető jogainak védelmére az alapvető jogok biztosának kiemelt figyelmet kell fordítania. Rendelkezik arról, hogy az alapvető jogok biztosa az alapvető jogokkal összefüggésben történt jogsértésekről statisztikai kimutatást készít, amelybe az alapvető jogokkal összefüggő jogsértések minél teljesebb regiszterének kialakítása céljából az alapjogvédelemmel foglalkozó más szervek adatot kötelesek szolgáltatni. Áttekinti és elemzi az alapvető jogok hazai helyzetét, véleményezi a hosszú távú terveket és koncepciókat, javaslatot tesz jogalkotásra és nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére. Alkotmánybíróági eljárást (utólagos normakontroll) kezdeményezhet, közreműködik nemzetközi szerződések alapján készülő nemzeti jelentések előkészítésében, nyomon követi hazai érvényesüléseket.

A fejezetnek egy intézménye az 1. cím Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, mely fenti feladatok ellátását biztosítja. Az engedélyezett létszám 139 fő.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala a 2011. évi CXI. törvényben foglaltak szerint nem folytathat bevételszerző tevékenységet, bevételei esetiek, jellegük miatt nem képezhetik a költségvetési feladatok tartós és kiszámítható finanszírozását, ezért 2012-re saját bevételt nem tervezett. A fejezetnek fejezeti kezelésű előirányzata és központi beruházása nincs.

Dr. Matolcsy György

Prof. Dr. Szabó Máté